

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce G. G.**, zastoupeného JUDr. Radomilem Mackem, advokátem se sídlem Máchova 58, Lanškroun, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2002, č. j. OAM-7471/VL-04-HA08-2001, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 24 Az 704/2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2005, č. j. 24 Az 704/2003 - 43,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí bylo rozhodnuto o neudělení azylu žalobci (dále též „stěžovatel“) z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně bylo rozhodnuto o tom, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že důvodem odchodu žalobce z vlasti byly obavy z jednání stoupenců mafie, kteří chtěli znát pobyt jeho tchána. Rodinu žalobce měly obtěžovat neznámé osoby v civilním oblečení, jež se nelegitimovaly; žalovaný uvedl,

že k naplnění podmínky odůvodněné obavy z jednání těchto osob podřaditelné pod důvod podle § 12 zákona azylu by toto jednání muselo přímo či nepřímo pocházet ze strany státní moci, což však nebylo žalobcem doloženo. Výpověď žalobce se navíc rozcházela s výpovědí jeho manželky. Žalovaný uvedl, že činy soukromých osob mohou být považovány za pronásledování teprve tehdy, pokud je státní orgány vědomě podporují, tolerují či nedokáží zajistit přiměřenou ochranu. Žalobce však uvedl, že se na státní orgány v zemi původu neobrátil. Žalovaný shrnul, že žalobce se měl v případě potíží obrátit na státní orgány v zemi původu, což neučinil a nebylo tedy možné konstatovat, že by státní orgány v zemi původu žalobci pomoc odmítly či že by nezákonné jednání tolerovaly; proto žalovaný konstatoval, že žalobce nevyužil dostupných právních prostředků v zemi původu a důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu není dán. Jelikož žalobce rovněž netvrdil, že by se jakkoliv politicky angažoval, dospěl žalovaný k závěru, že není dán ani důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný dále neshledal důvod pro udělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu ani důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a obsáhle se vypořádal se rovněž s rozhodnutím o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2005, č. j. 24 Az 704/2003 - 43, byla zamítnuta žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že dospěl ve shodě se žalovaným k závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, jež by byly důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť problém s vyhrožováním ze strany soukromých osob žalobce nijak nekonkretizoval, a v průběhu řízení o udělení azylu ani netvrdil, že by byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. V průběhu celého správního řízení žalobce neuvedl ani skutečnost, že by jeho tchán byl pronásledován z politických důvodů, jak tvrdil v doplnění žaloby; toto tvrzení proto soud shledal účelovým. Soud konstatoval, že žalobce nevyužil možností, jež mu dává právní řád Arménie k ochraně jeho práv. Soud se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu s tím, že odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaného shledal dostačujícím, neboť žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádný důvod hodný zvláštního zřetele. Soud shledal zákonným rovněž rozhodnutí o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu a konstatoval, že žalovaný si opatřil všechny potřebné podklady pro rozhodnutí, vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nebylo možné dospět k závěru, že by se věci nezabýval odpovědně a svědomitě. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že důvod kasační stížnosti spatřuje v nezákonnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel uvedl, že hlavním důvodem pro udělení azylu bylo vyhrožování násilím jemu a členům jeho rodiny z důvodu příbuzenského vztahu s tchánem stěžovatele, jenž byl před odchodem ze země původu politicky pronásledován. Podle stěžovatele bylo povinností žalovaného zjistit úplně a přesně skutečný stav věci a opatřit si podklady pro rozhodnutí; přitom není správní orgán vázán jen návrhy účastníků. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem soudu, že žalovaný tuto svou povinnost splnil. Soud dále nezohlednil tvrzení stěžovatele o ohrožení na životě a svobodě, jež mu hrozí v případě návratu do země původu, přičemž jej státní instituce v Arménii v minulosti nebyly schopny ochránit. Soud se při rozhodování spokojil s tvrzením žalovaného, že situace v Arménii byla zjištěna ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv v Arménii za rok 2000 a 2001, ze směrnice UNHCR týkající se specifického postavení žadatelů o azyl z Arménie z roku 1997 a z informace Ministerstva zahraničních věcí ČR o Arménii z roku 1998, avšak ke konkrétním tvrzením stěžovatele o ohrožení života a svobody v zemi původu nebyly prováděny žádná

šetření ani důkazy. Bylo-li by však tvrzení stěžovatele o vyhrožování násilím v souvislosti s politickým pronásledováním jeho tchána a o nedostatečné ochraně lidských práv ze strany arménských státních institucí shledáno pravdivým, byl by dán důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2005, č. j. 24 Az 704/2003 - 43, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť má za to, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. Žalovaný uvedl, že při rozhodování vycházel především z výpovědi stěžovatele a z jeho důvodů pro udělení azylu na území České republiky. Stěžovatel však neuvedl žádné prokazatelné skutečnosti o svém pronásledování v zemi původu a své potíže spojuje s problémy svého tchána, jenž pracoval na ministerstvu vnitra v Arménii. Problémy však nenahlásil kompetentním orgánům v zemi původu, proto je nebylo možné považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele učiněné v průběhu správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Důvodem podané kasační stížnosti je důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Nejvyšší správní soud taková pochybení v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě neshledal. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že splnil podmínku pronásledování nezbytnou pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že tuto námitku neshledal důvodnou, neboť skutečnosti uváděné žalobcem v průběhu řízení o udělení azylu nebylo možné kvalifikovat jako pronásledování ani jako odůvodněný strach z pronásledování. V řízení o udělení azylu žalobci nebylo zjištěno, že by problémy žalobce naplňovaly znaky pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Navíc stěžovatel uvedl, že se neobrátil se žádostí o pomoc na žádné státní orgány v zemi původu, ačkoliv tak učinit mohl. Vzhledem k tomu, že se žalobce v situaci, kdy se cítil být pronásledován, neobrátil se žádostí o pomoc na státní orgány v zemi původu, nebylo možné, aby účinně z tohoto důvodu žádal o udělení azylu z důvodu pronásledování, neboť mezinárodněprávní ochrany formou azylu se lze domáhat až v situaci, kdy ochranu není účinně schopna zajistit domovská země. Jelikož se stěžovatel na státní orgány v zemi původu neobrátil, nelze dospět k závěru, že by mu pomoc v zemi původu byla odeprána. Soud prvního stupně i žalovaný tedy správně konstatovaly, že důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu nebyl dán. K námitce žalobce, že žalovaný měl povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný nepochybil, neboť v řízení o udělení azylu nebyl povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žalobce uvedl jako důvody, pro které o udělení azylu žádá. Stěžovatel však v průběhu řízení o udělení azylu uvedl pouze svou obavu ze strany

soukromých osob, které chtěly znát místo pobytu jeho tchána; tvrzení, že tchán stěžovatele opustil zemi původu z politických důvodů, uvedl stěžovatel až v žalobním řízení. Nejvyšší správní soud považuje za důležité zdůraznit, že v řízení o udělení azylu je správní orgán povinen umožnit žadateli o azyl sdělit všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, není však jeho úkolem předesílat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. V souzené věci žalovaný hodnotil všechna tvrzení žalobce v průběhu řízení o udělení azylu v souvislosti s výše zmíněnými zprávami o zemi původu žalobce a v souladu s názorem Krajského soudu v Ostravě ani Nejvyšší správní soud žádná pochybení neshledal. Nejvyšší správní soud neshledal důvodným ani tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti, že žalovaný neprováděl k tvrzením žalobce v průběhu řízení o udělení azylu žádná šetření ani důkazy, neboť žalobce žádné důkazy pro svá tvrzení nepředložil a žalovaný hodnotil tvrzení žalobce v návaznosti na výše zmíněné informace o zemi původu žalobce, jež si pro své rozhodnutí opatřil. Nejvyšší správní soud uzavírá, že se ztotožnil s názorem žalovaného i krajského soudu, v případě žalobce nebyl dán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť nebylo prokázáno jeho pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že se žalobce v zemi původu na příslušné orgány se žádostí o pomoc neobrátil, nebylo možné dospět k závěru, že by státní orgány v Arménii svévolně odmítly žalobci pomoci. Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu